

Uchwała Nr XXXIII/268/05
Rady Miejskiej Żyrardowa
z dnia 31 marca 2005 r.

uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie: *Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2005 rok.*

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o *wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późniejszymi zmianami) uchwała się co następuje:

§ 1.

W załączniku do Uchwały Nr XXXI/239/05 Rady Miejskiej Żyrardowa w sprawie „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2005 rok” skreśla się Rozdział III w brzmieniu „Zasady wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz przeprowadzanie kontroli w zakresie przestrzegania zasad obrotu tymi napojami”.

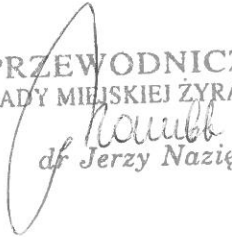
§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ ŻYRARDOWA

dr Jerzy Naziębło

Załącznik

**do Uchwały Nr XXXIII/268/05 RMŻ
z dnia 31 marca 2005 r.**

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2005 ROK.

Opis problemu.

Alkohol jest głównym (obok nikotyny i nadciśnienia tętniczego) czynnikiem zagrażającym zdrowiu, a jego konsumpcja jest przyczyną 9% wszystkich schorzeń, w tym chorób wątroby, wysokiego ciśnienia, chorób serca, zawału, nowotworów przewodu pokarmowego.¹

Priorytetem Unii Europejskiej w obszarze zdrowia publicznego jest aktywna polityka wobec alkoholu. Szczególną uwagę zwrócono na zagadnienia: picia alkoholu przez młodzież, działania zmierzające do redukcji wielkości spożycia alkoholu przez nieletnich, działania zmierzające do zmniejszenia rozmiaru szkód zdrowotnych związanych z piciem alkoholu oraz promocję postaw wspomagających racjonalną kontrolę nad rynkiem napojów alkoholowych wśród osób podejmujących decyzje w tym obszarze.

Szacuje się, że w Polsce w rodzinach z problemem alkoholowym żyje około 3-4 mln osób, a około 80% żon i partnerek alkoholików doznaje przemocy ze strony męża lub partnera. Badania ESPAD² pokazują, że wzrasta liczba uczniów, którzy spożywają alkohol, szczególnie w Centralnej i Wschodniej Europie, w tym także w Polsce. Wyniki badań wskazują, że aż 71% polskiej młodzieży w wieku 11-15 lat próbowało napojów alkoholowych, w tym 20% 11-latków. Najbardziej popularnym alkoholem spożywanym przez młodych ludzi jest piwo.

Analiza badań ankietowych (przeprowadzonych w 2000 r. w Żyrardowie przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli wśród uczniów wybranych szkół, z terenu Miasta) wykazała, iż w szkołach podstawowych do picia alkoholu przyznaje się 10%, a do palenia papierosów – 20,4% uczniów. W gimnazjach o sporadycznym piciu

¹ Raport o stanie zdrowia na Świecie 2002. Analiza zagrożeń, promocja zdrowia, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Warszawa 2003,

² Przeprowadzane co 4 lata w 26 krajach europejskich wśród uczniów szkół średnich, którego celem jest diagnoza używania przez nich substancji psychoaktywnych,

alkoholu mówi aż 45% młodzieży, a w szkołach licealnych i zawodowych – około 70%.

U 55,2% badanych uczniów w domu pali się papierosy, u 2,7% - spożywa się często alkohol a u 14,4% osób alkohol spożywa się czasami (średnio raz w tygodniu).

W Żyrardowie³ w 2004 r. zanotowano: 322 przestępstwa i 78 wykroczeń popełnionych przez nietrzeźwych sprawców,⁴ 140 przypadków spożywania przez mieszkańców alkoholu w miejscach publicznych.⁵ W 50 przypadkach podejmowano interwencje w stosunku do osób zakłócających porządek publiczny, a będących pod wpływem alkoholu, zatrzymano również 40 nietrzeźwych rowerzystów.

W ramach ogólnopolskiej kampanii organizowanej przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Browary Polskie pod hasłem „Alkohol – nieletnim dostęp wzbroniony” przeprowadzono badanie ankietowe na temat sprzedaży alkoholu nieletnim i opinii społeczeństwa w tym zakresie. Na zlecenie Urzędu Miasta w Żyrardowie badanie ankietowe przeprowadzono wśród 540 osób. Dotyczyło ono zaobserwowanych faktów sprzedaży alkoholu nieletnim, reakcji na ten fakt oraz żądania przez sprzedawców dokumentu potwierdzającego pełnoletność kupującego alkohol. Z badań wynika, iż najczęściej sprzedaż alkoholu nieletnim obserwowali ludzie młodzi w wieku 18-29 lat (blisko połowa z nich była świadkiem takiego faktu). Jedynie około 1/3 świadków sprzedaży alkoholu nieletnim podejmowała interwencję. Wynik pozwala dokonać wstępnego założenia, że istnieje społeczne przyzwolenie, co do sprzedaży alkoholu nieletnim, a co za tym idzie – naruszenia prawa przez sprzedawców.

Szybkie przekształcenia społeczne i ekonomiczne, konflikty lokalne, ubóstwo, bezdomność oraz izolacja społeczna powodują wzrost destrukcyjnej roli używek w życiu wielu młodych ludzi.

Obserwacje i badania pokazują, że zachowania ryzykowne są skorelowane – jedno pociągają za sobą inne (np. picie alkoholu z reguły współwystępuje razem z paleniem papierosów).

Młodzi ludzie są bardziej podatni na doznawanie szkód fizycznych, emocjonalnych i społecznych, wynikających zarówno ze spożywania alkoholu przez nich samych, jak i przez innych. Skutki picia alkoholu (przede wszystkim przez członków rodziny)

³ Miasto liczy 40.988 mieszkańców, w tym: 5.047 osób w wieku poprodukcyjnym, 27.679 osób w wieku produkcyjnym i 8.262 dzieci i młodzieży do 18 roku życia,

⁴ Dane uzyskane z Powiatowej Komendy Policji,

⁵ Dane uzyskane od Straży Miejskiej,

szczególnie dotyczą dzieci. Prowadzi to często do rozpadu tychże rodzin, zubożenia materialnego i emocjonalnego, zaniedbywania, przemocy czy straconych szans. Picie alkoholu przez ludzi młodych jest w dużej mierze odzwierciedleniem postaw i obyczajów powszechnie występujących wśród ludzi dorosłych.

Młodzież jest w stanie wnieść pozytywny wkład w proces rozwiązywania problemów alkoholowych.

Analiza realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2004 wskazuje, iż wzrasta liczba rodziców (borykających się z problemem uzależnienia ich dziecka), którzy zwracają się o pomoc do specjalistów, a także zwiększyła się liczba osób zgłaszających swoich bliskich z problemem uzależnienia do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych⁶. Jest to skutkiem prowadzonej działalności informacyjnej, edukacyjnej profilaktyki uzależnień (szczególnie w mediach), w wyniku której rodzice są bardziej czujni i świadomi niebezpieczeństw jakie niosą uzależnienia od alkoholu, tytoniu, narkotyków.

Wzrasta liczba osób zwracających się o pomoc w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie i innych sytuacjach kryzysowych⁷.

Powyższe wyniki badań i wnioski jakie uzyskano dokonując analizy realizacji programu w 2004 roku posłużyły do ustalenia celów i zadań w ramach realizacji programu na rok 2005. Działania prewencyjne w zakresie poprawy zachowań zdrowotnych ukierunkowane powinny być na wszystkich mieszkańców, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci i młodzież.

⁶ W roku 2003 było to 98 rodzin, a w roku 2004 – 104. (łącznie 234 osoby). Na podstawie materiałów uzyskanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,

⁷ ponad 300 osób w roku minionym. Na podstawie materiałów uzyskanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

ROZDZIAŁ I

Założenia i Cele Programu.

Cel główny programu:

Ochrona dzieci i młodzieży przed presją skłaniającą do picia alkoholu oraz zmniejszanie szkód, jakie może bezpośrednio lub pośrednio wyrządzić im alkohol.

Cele operacyjne:

1. *Ograniczanie liczby młodych ludzi spożywających alkohol.*
2. *Ograniczanie szkód jakie niesie uzależnienie od alkoholu i środków psychoaktywnych.*
3. *Rozwijanie współpracy na rzecz profilaktyki uzależnień.*

Cel operacyjny: Ograniczenie liczby młodych ludzi spożywających alkohol.

Zadanie I

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposób realizacji:

1. Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek programów profilaktycznych i warsztatów z zakresu profilaktyki uzależnień alkoholowych, tytoniowych, narkotykowych dla dzieci i młodzieży.
2. Prowadzenie programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci z grup ryzyka.
3. Prowadzenie lokalnej kampanii edukacyjnej związanej z profilaktyką uzależnień, z wykorzystaniem lokalnych mediów.
4. Włączanie się do lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich kampanii edukacyjno – profilaktycznych.
5. Realizacja przez Miejską Bibliotekę Publiczną „Kącika poradniczego”.
6. Zakup materiałów edukacyjnych dla potrzeb placówek oświatowo – wychowawczych.

Koordynatorem działań programowych na terenie szkoły jest dyrektor szkoły. Programy profilaktyki uzależnień, dofinansowywane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane przez jednostki nie należące do sektora finansów publicznych powinny być zaopiniowane przez Wydział Zdrowia i Pomocy Społecznej.

Zadanie II

Zwiększenie dostępności form aktywności alternatywnych w stosunku do używania alkoholu, narkotyków i tytoniu.

Sposób realizacji:

1. Dofinansowanie letniego i zimowego wypoczynku w mieście oraz obozów/kolonii z programem profilaktyczno-terapeutycznym dla dzieci i młodzieży.
2. Wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego poprzez organizowanie festynów, imprez sportowych z udziałem znanych osobistości życia politycznego, kulturalnego i sportowego.
3. Działalność profilaktyczna, w tym pozalekcyjne zajęcia sportowe jako element programów opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Świadczenie pomocy dla środowisk zagrożonych – poprzez umożliwienie spędzania czasu wolnego na zajęciach rozwijających zainteresowania własne.
5. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli, wychowawców, pracowników służby zdrowia, pracowników lecznictwa odwykowego i innych osób zaangażowanych w działania profilaktyczne, celem podniesienia ich kwalifikacji zawodowych w zakresie pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi oraz z dziećmi i młodzieżą z grup ryzyka.

Cel operacyjny: Ograniczanie szkód jakie niesie uzależnienie od alkoholu i środków psychoaktywnych.

Zadanie I

Pomoc psychologiczna, terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób z problemem uzależnienia oraz dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji:

1. Wspieranie programów i zajęć z zakresu socjoterapii (w formie stacjonarnej i wyjazdowej) w placówkach wychowawczych typu szkoły, świetlice, ogniska, kluby i innych instytucjach tego typu (w tym Kluby „FAIR – PLAY”).
2. Wspieranie programów realizowanych na rzecz mieszkańców przez instytucje i podmioty pozarządowe umożliwiających odzyskanie funkcji społecznej.
3. Finansowanie zajęć w programie ponadpodstawowym dla osób uzależnionych.
4. Świadczenie pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym współtworzenie „Niebieskiego Pokoju” – pomieszczenia niezbędnego do bezpiecznych, nietraumatycznych przesłuchań dzieci (ofiar i świadków przemocy).
5. Poradnictwo dla rodziców, młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem, przez specjalistów w punkcie konsultacyjnym ds. narkomanii.
6. Poradnictwo i prowadzenie grup wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy dla podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach „Punktu interwencji kryzysowej”.
7. Świadczenie pomocy informacyjnej, edukacyjnej, prawnej dla osób z problemami alkoholowymi i ofiar przemocy w rodzinie w punkcie informacyjno-konsultacyjnym oraz przez telefon zaufania.

Cel operacyjny: Rozwijanie współpracy na rzecz profilaktyki uzależnień.

Zadanie I:

Budowanie strategii zapobiegania uzależnieniom wśród mieszkańców, dzięki współpracy osób i instytucji zajmujących się profilaktyką zachowań ryzykownych mieszkańców.

Sposób realizacji.

1. Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacjami Pozarządowymi, kościołami i innymi podmiotami – w ramach prowadzonych przez nie działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Wspieranie działań profilaktycznych prowadzonych przez: Organizacje Pozarządowe, placówki oświatowe, jednostki organizacyjne Miasta, kościoły i inne instytucje.
3. Koordynowanie działań profilaktyki uzależnień poprzez organizowanie spotkań realizatorów, a także wzajemną wymianę informacji i doświadczeń.

4. Współpraca z Sądem, Policją, Strażą Miejską w realizacji programów korekcyjnych dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków psychoaktywnych.

Zadanie II

Działania na rzecz ograniczania dostępności alkoholu, szczególnie dla nieletnich, na terenie Miasta.

Sposób realizacji:

1. Przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi, w tym zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
2. Rozbudowa systemu miejskiego monitoringu wizyjnego.
3. Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej, Policją, Strażą Miejską i innymi podmiotami na rzecz podejmowania inicjatyw dotyczących ograniczenia dostępności alkoholu i przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi na terenie Miasta Żyrardów.
4. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
5. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców alkoholu.
6. Wspieranie organizacji imprez plenerowych bez sprzedaży napojów alkoholowych.
7. Włączanie się do lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich kampanii edukacyjno – profilaktycznych.
8. Przeprowadzenie badania dotyczącego spożywania alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych przez młodzież szkolną.

ROZDZIAŁ II

Realizatorzy Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Realizatorem miejskiego programu jest: Wydział Zdrowia i Pomocy Społecznej Urzędu Miasta w Żyrardowie. Pełni on rolę koordynatora działań w zakresie zadań

gminy, które wynikają z przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147 poz. 1231 z późniejszymi zmianami).

2. Współrealizatorami programu są placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, jednostki nie należące do sektora finansów publicznych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wydział Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta w Żyrardowie i inne jednostki podległe Miastu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii.
2. Czynności w zakresie procedury przygotowawczej, zgodnie z zapisami ustawowymi, dotyczącej przygotowania wniosku do sądu w sprawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakresie leczenia odwykowego i monitorowanie realizacji powyższej terapii.
3. Czynności kontrolne, na zlecenie Prezydenta Miasta, w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż/podawanie napojów alkoholowych.
4. Przygotowywanie opinii wniosków dotyczących zgodności usytuowania punktów sprzedaży/podawania napojów alkoholowych z uchwałami rady gminy, dotyczącymi liczby i usytuowania na terenie Miasta tychże miejsc.
5. Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy.

Wydział Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta w Żyrardowie.

1. Koordynowanie i udział w kontroli podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż/podawanie napojów alkoholowych.
2. Monitorowanie i nadzór w zakresie wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż/podawanie napojów alkoholowych.
3. Przygotowanie informacji z wyników kontroli w zakresie przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.

ROZDZIAŁ III

Zasady finansowania Programu.

Finansowanie realizacji zadań niniejszego programu dokonywane będzie z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez

prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze – zgodnie z przyjętą Uchwałą Rady Miejskiej Żyrardowa dotyczącą uchwalenia budżetu miasta na 2005 rok.

Ze środków z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych finansuje się:

1. Realizację profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do mieszkańców Żyrardowa, a w szczególności do dzieci i młodzieży, w tym programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających (alkohol, tytoń, narkotyki).
2. Zakup sprzętu, materiałów biurowych, edukacyjnych i nagród wykorzystywanych w realizowanych działaniach profilaktycznych (w tym również programów na rzecz ofiar przemocy).
3. Organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych (np. Koncerty, festyny, happeningi, zawody sportowe itp.), również z udziałem gości, którzy poprzez własny autorytet wspierają bezalkoholowe przedsięwzięcia.
4. Dofinansowanie organizacji wypoczynku akcji letnich i zimowych oraz obozów/kolonii dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
5. Dofinansowanie organizacji konkursów o tematyce antyalkoholowej, antytytoniowej i antynarkotykowej organizowanych przez jednostki organizacyjne miasta oraz inne instytucje w tym Organizacje Pozarządowe.
6. Dofinansowanie działalności promującej zdrowy tryb życia wśród dzieci i młodzieży realizowanej przez placówki oświatowe i inne podmioty, w tym Organizacje Pozarządowe.
7. Pomoc psychologiczną, terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie.
8. Opłacanie kosztów wykonywania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
9. Kontynuowanie działań w zakresie rozbudowy miejskiego monitoringu.
10. Wspieranie działań podejmowanej przez różne podmioty w formie:
 - a. punktów pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - b. punktu konsultacyjnego,
 - c. telefonu zaufania świadczącego pomoc informacyjną, edukacyjną i prawną dla osób z problemami alkoholowymi i ofiar przemocy w rodzinie.
11. Wspieranie działań podejmowanych przez Organizacje Pozarządowe i środowiska samopomocowe dla osób uzależnionych.

12. Finansowanie bieżącej działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z rozdziałem V niniejszego program.
13. Dofinansowanie szkoleń:
 - a. członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - b. pracowników:
 - placówek oświatowych i wychowawczych,
 - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - Policji,
 - Straży Miejskiej,
 - służby zdrowia, w tym poradni uzależnień,
 - innych instytucji działających na rzecz profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
14. Przeprowadzenie badania dotyczącego spożywania alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych przez młodzież szkolną.

Zadania realizowane w ramach niniejszego Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Wojewody, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także z darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

ROZDZIAŁ IV

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Ustala się wynagrodzenie dla:
 - a. członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – za udział w każdym posiedzeniu w wysokości 8% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników obowiązującego w 2005 r., zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów.
 - b. przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – za udział w każdym posiedzeniu w wysokości 14% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w 2005 r.
 - c. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt.1 przysługuje za posiedzenia odbyte poza godzinami pracy członków.
 - d. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu wypłacane jest na podstawie listy obecności, podpisanej przez przewodniczącego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ ŻYRARDOWA
[Podpis]
dr Jerzy Naziębło